

arriben a aquesta mida permetin de col·locar-ne una a l'altre costat.

La base de la paret és el mateix sòl, que en gran part és de la roca mateixa, per això en les parets no hi ha fonament.

L'alçada de les parets és variable: les més baixes fa uns 40 cm., i poques passen els 200 cm. L'amplada és igualment variable, i està compresa entre el 40 cm. i els 60 cm., en la majoria dels casos.

La paret seca s'ha utilitzat en tota mena de construccions, les més abundants de les quals són les travesseres de les feixes i les parets de límit de parcel·les, d'horts, de vora de camí i de vora de recs, però sense cap dubte les més interessants són les barraques.

Els horts, situats prop del poble, es tanquen amb paret seca, per tal de delimitar-los i protegir-los dels animals. La paret seca els envoltava per tots els costats, deixant un pas on es col·locava una porta de fusta.

La feixa és una peça de terra per al conreu situada a la falda de la muntanya. La terra de la feixa la sosté un mur, en el nostre cas de paret seca, anomenat travessera. A Cadaqués hi ha feixes de totes les mides i com més inclinat és el terreny, més estretes són.

Les travesseres estan situades perpendicularment al pendent i sostenen la terra pedregosa de la feixa. La seva qualitat de deixar passar l'aigua a través d'ella fa que l'esforç per contenir la terra quan ha plogut quedi considerablement reduït. Això permet fer parets d'alçada de les quals en algun cas arriba a passar dels 3 m.

Perpendicularment a les travesseres, s'enlairaren murs que marquen el límit de les parcel·les.

Mirant el paisatge des d'un lloc elevat podem distingir perfectament el límit de cada parcel·la. Els camins també estan vorejats amb murs que per la seva alçada no podien impedir l'entrada d'animals però que servien per guiar els ramats en el seu recorregut. Les feixes més properes al mar disposen de camins que porten a l'aigua; en moltes ocasions els raïms, o les olives, es transportaven en barca fins al port de Cadaqués.

És d'admirar la quantitat de detalls existents entre les feixes construïts amb la mateixa paret seca, com ara escales de diferents tipus, bancs, fites..., adaptats de tal manera al relleu que mirant-ho sembla que n'hagin format part.

LA BARRACA

Les barraques de pedra o d'altres materials situades en camps o boscos les podem trobar arreu del nostre país, tant a les planes com a les muntanyes. A cada lloc se li donava una utilitat diferent, i la seva forma està condicionada pel tipus de materials amb què està construïda, pel terreny, el clima, etc.

La barraca és una construcció de pedra seca que trobem a tota la muntanya de Cadaqués. No és tracta d'una construcció destinada a fer-hi vida, sinó que tenia com a objectiu guardar-hi la collita fins que es transportava al poble, i fer de refugi en alguns casos.

És possible que les primeres barraques es construïssin sense pensar a donar-los

una utilitat específica, més aviat van sorgir per la necessitat d'espedregar el terreny, de treure'n les pedres per tal de poder conrear-lo. Aprofitant que la feina s'havia de fer de totes maneres i que el terreny no oferia cap lloc d'aixopluc ni ombra, hom devia mantenir la idea de fer una barraca amb les mateixes pedres, la qual li permetria refugiar-se en cas de mal temps i resguardar la collita del sol i de les adversitats del clima.

Tot i que les barraques estan construïdes amb la pedra treta de sobre el terreny, es mirava de seleccionar la millor i menys deteriorada; en alguns casos fins i tot es buscava la pedra viva i menys deteriorada, a diferència de la que es trobava a la superfície, pedra morta, la qual tenia poca consistència i s'engrunava fàcilment.

La majoria de les barraques es conserven actualment en perfecte estat, i les que estan mig enderrocades ho han estat més per la mà de l'home que no per causes naturals. En aquests moments no hi ha quasi cap barraca que s'utilitzi; les darreres a utilitzar-se han estat les d'algunes feixes d'oliveres, dites "olivasos", que amb els incendis i les glaçades dels últims anys s'han deixat de conrear. En temps de la postguerra algunes d'aquestes barraques que es troben de camí cap a la frontera van servir per a refugi dels qui anaven a França a procurar-se aliments de primera necessitat o altre material de contraban.

Diu la gent de Cadaqués que el foc que es feia a les barraques les conservava mentre s'utilitzaven, i que des que no s'hi fa foc s'han anat deteriorant. Hem d'entendre que el que es vol dir no és que el foc en ell mateix conservi la construcció, sinó que el fet d'utilitzar-la en fa tenir cura de la seva conservació. Així, si s'hi es veu algun desperfecte, es repara, i no es deixen créixer les males herbes a l'interior o la porta.

Si mirem la muntanya de lluny, veurem molts pilons de pedra semblants a barraques, però que no ho són: són pedres col·locades d'aquesta manera per tal d'espedregar el camp i fer que ocupin la mínima superfície. Pensem que si es col·loquen les pedres en pilons de forma cilíndrica ocupen una tercera part de la superfície que ocuparien si les haguéssim col·locades en pilons de qualsevol manera i de forma cònica. L'afany d'aprofitar el terreny ha portat el pagès a situar les pedres i les barraques en llocs on la roca aflorava a la superfície i que tampoc no s'haurien pogut conrear. La forma bàsica de la barraca és una cúpula més o menys esfèrica per la part interior; per la part exterior pot tenir diferents formes. La planta de la base és

